

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL STRANDEILAND

Tijdelijke natuur, actualisatie 2025

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam
Contactpersoon: J. Algra
Adres: Weesperstraat 430
1018 DN Amsterdam
Tel: +31611377681
E-mail: J.algra@Amsterdam.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Auteur: K. den Hartogh Msc.
ing. S. van Lieshout
ing. D. Withagen
ing. C.J. Aalbers

Kwaliteitscontrole: ing. S. van Lieshout

Projectcode: IBTN2401
Datum: 5-2-2025

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagement-systeem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Werkwijze	6
2.1	Totstandkoming ecologisch werkprotocol	6
3	Werkgebied, ingreep en planning	7
3.1	Werkgebied	7
3.1.1	Gebiedsomschrijving	7
3.1.2	Natuurwaarden	7
3.2	Ingreep	7
3.3	Planning	8
4	Ecologische maatregelen	9
4.1	Inleiding	9
4.2	Te verwachten functies	9
4.3	Maatregelen	10
	Bronnenlijst.....	14
	Bijlage 1: Habitatkartering 2024	15

SAMENVATTING

De gemeente Amsterdam is in het bezit van een ontheffing Tijdelijke natuur (kenmerk: OD.276372) voor het projectgebied "Strandeiland" op IJburg te Amsterdam. Tijdelijke natuur krijgt een plek in de periode tussen het landmaken en het moment dat de laatste bouwkaal in gebruik wordt genomen voor afronding van de gebiedsontwikkeling Strandeiland.

Dit werkprotocol heeft als doel om de juiste omgang met Tijdelijke natuur te waarborgen op de locaties waar werkzaamheden plaatsvinden en locaties waar tijdelijke natuur opgeheven wordt voor ingebruikname voor gebiedsontwikkeling. Om te kunnen handelen conform de voorwaarden uit het besluit is voorliggend ecologisch werkprotocol opgesteld. Het ecologisch werkprotocol is daarnaast opgesteld aan de hand van het activiteitenplan (Backerra, M.M.E., 2019), het ecologisch werkprotocol landwinning (Van Lieshout, S., 2018) en hier aan onderliggende inventarisaties van beschermde natuur in het projectgebied tussen 2018 en 2024. In tabel 1 is een samenvatting van de te nemen maatregelen weergegeven.

Tabel 1: Maatregelen voor faciliteren flora en fauna en bij verwijdering

Soortgroep	Maatregelen
Algemene broedvogels	- Monitoren & voorkomen/verwijderen verruiging op moment van broeden bij overdracht kavel - Lokaal verruiging toestaan om broedvogels te faciliteren
Huisms	- Monitoren individuen en essentieel functioneel leefgebied - Werken in één richting
Oeverwaluw	- Monitoring & voorkomen aanwezigheid steilwanden bij overdracht kavel - Lokaal steilwanden aanleggen om oeverwaluw te faciliteren
(Kleine) marterachtigen	- Monitoren & voorkomen/verwijderen verruiging bij overdracht kavel - Werken in één richting, richting te behouden groen - Lokaal verruiging toestaan om kleine marterachtigen te faciliteren
Rugstreeppad	- Monitoring & voorkomen aanwezigheid voortplantingswater / weren uit projectgebied - Afvangen en verplaatsen naar compensatiegebied
Ringslang	- Monitoring & voorkomen/verwijderen verruiging en broeihopen bij overdracht kavel - Afvangen en verplaatsen naar compensatiegebied - Lokaal verruiging toestaan om de ringslang te faciliteren
Vissen	- Voor verwijdering stortsteen uit oevers vis afvangen
Vrijgestelde algemene amfibieën en zoogdieren	- Indien aanwezig meldingsplicht voor aanvang werkzaamheden - Lokaal verruiging toestaan om algemene fauna te faciliteren
Waterspitsmuis	- Monitoren & voorkomen/verwijderen verruigde oevers bij overdracht kavel - Werken buiten kwetsbare periode - Voorafgaand aan werkzaamheden zones met geschikt leefgebied verkleinen door te maaien, vervolgens op lage snelheid maaien in de richting van te behouden geschikt habitat. - Lokaal geschikt habitat laten ontstaan

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Amsterdam is voornemens om het projectgebied "Strandeiland" op IJburg te Amsterdam te ontwikkelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van "Bouwrijp maken". Om spontane natuur op het Strandeiland in aanbouw de ruimte te bieden, is een ontheffing van de Wet Natuurbescherming voor tijdelijke natuur aangevraagd. De Wet natuurbescherming is opgegaan in de Omgevingswet per 01-01-2024, de geldende ontheffing is echter onder overgangsrecht geldig onder de voormalige Wet natuurbescherming. Het besluit is verkregen onder zaaknummer OD.276372. Om te kunnen handelen conform de voorwaarden uit het besluit is voorliggend ecologisch werkprotocol opgesteld in 2021 en eind 2024 geactualiseerd. Het ecologisch werkprotocol is opgesteld aan de hand van het activiteitenplan (Backerra, M.M.E., 2019), het ecologisch werkprotocol landwinning (Van Lieshout, S., 2018) en hier aan onderliggende inventarisaties van beschermde natuur in het projectgebied tussen 2018 en 2024. Onderhavig ecologisch werkprotocol is toegespitst op de inrichting, beheermaatregelen en het verwijderen van tijdelijke natuur. Voor het overdragen van (delen van) het projectgebied aan de aannemer, wordt het gebied binnen de voorwaarden van de ontheffing en het ecologische werkprotocol vrij gemaakt van beschermde soorten. Na overdracht van percelen binnen het projectgebied aan de ontwikkelaar, is de ontheffing tijdelijke natuur op het betreffende perceel niet meer geldig.

Het gebied wordt in de aankomende jaren mogelijk gekoloniseerd door verschillende beschermde soorten. Het betreft broedvogels met en zonder jaarrond beschermde nesten, de rugstreeppad, ringslang, verschillende beschermde grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieën en zoogdieren. In tabel 2 is een overzicht van de betreffende soorten weergegeven. Tijdens de werkzaamheden zal er rekening moeten worden gehouden met mogelijk aanwezige individuen of functies van deze soorten. In dit ecologisch werkprotocol voor tijdelijke natuur zijn de inrichting, tussentijdse noodzakelijke beheermaatregelen en het na afloop op juiste wijze verwijderen van tijdelijke natuur opgenomen. Op deze manier kan worden gehandeld conform de regels van de ontheffing (zaaknummer OD.276372), de "Gedragscode soortbescherming voor gemeenten" (Borst et al., 2020) en als aanvulling hierop de 'Amsterdamse gedragscode flora en fauna' (Springer, 2022). Het ecologisch werkprotocol beschrijft een zorgvuldige omgang met soorten beschermd onder de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming).

Tabel 2. Potentieel toekomstig voorkomende soorten Tijdelijke Natuur Strandeiland onder huidige beschermingsregime

Soortgroep	Soorten	Bescherming (Omgevingswet)
Vogels	Algemene broedvogels	Artikel 11.37 Bal
Vogels waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd is	Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ransuil, slechtvalk, sperwer.	Artikel 11.37 Bal
Flora	Karhuizer anjer, Zandwolfsmelk.	Artikel 11.54 Bal
Grondgebonden zoogdieren	Bever, noordse woelmuis, otter.	Artikel 11.46 Bal
	Boommarter, bunzing, hermelijn, waterspitsmuis.	Artikel 11.54 Bal
Ongewervelden	Grote vos, iepenpage	Artikel 11.54 Bal
Watergebonden zoogdieren	Gewone zeehond	Artikel 11.54 Bal
Amfibieën	Rugstreeppad	Artikel 11.46 Bal
	Algemene soorten	Omgevingswet artikel 1.7
Reptielen	Ringslang	Artikel 11.54 Bal

1.2 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 staat de werkwijze beschreven. Hoofdstuk 3 bestaat uit een omschrijving van het werkgebied, de geplande ingreep en de planning van de werkzaamheden. In hoofdstuk 4 worden de te treffen maatregelen omschreven.

2 WERKWIJZE

2.1 TOTSTANDKOMING ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Om te kunnen handelen conform de voorschriften van het besluit met zaaknummer OD. 276372 en de regels van de "Gedragscode soortbescherming voor gemeenten" is voorliggend werkprotocol opgesteld. Het ecologisch werkprotocol is opgesteld aan de hand van het "Activiteitenplan Tijdelijke natuur Strandeiland IJburg" (Backerra, M.M.E., 2019) en de resultaten van veldbezoeken in relatie tot ecologische begeleiding en monitoring van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. Deze veldbezoeken zijn uitgevoerd ten behoeve van de uitvoering van de fase landmaken en de monitoring tijdelijke natuur.

Het ecologisch werkprotocol is opgesteld volgens de "Format ecologisch werkprotocol" (Gemeente Amsterdam, 31 oktober 2023). De Gedragscode soortbescherming voor gemeenten (Borst et al., 2020) en als aanvulling hierop de 'Amsterdamse gedragscode flora en fauna' (Springer, 2022) worden daarnaast van toepassing verklaard op deze werkzaamheden.

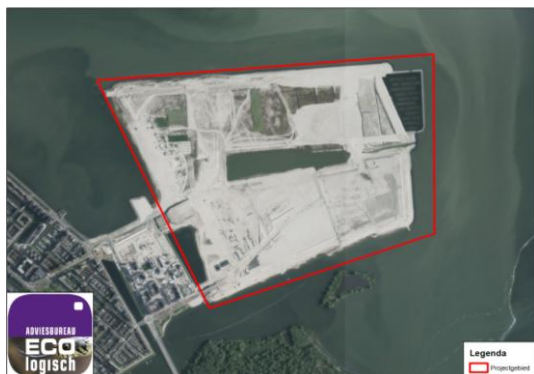
Het ecologisch werkprotocol Tijdelijke Natuur is opgesteld op basis van de in het activiteitenplan (Backerra, M.M.E., 2019) beschreven maatregelen. Deze zijn concreet en afgezet tegen tijd en ruimte uitgewerkt. Dit betreft maatregelen om voorzieningen in de tijd zorgvuldig te beheren, bouwkvavels en werkterreinen vrij te houden van tijdelijke natuur en ten behoeve van een zorgvuldige verwijdering van tijdelijke natuur vlak voor ingebruikname door gebiedsontwikkeling. Eventuele aanvullende maatregelen voortvloeiend uit de gewijzigde ontheffing Tijdelijke Natuur zullen integraal worden opgenomen in het onderhavig ecologisch werkprotocol.

3 WERKGEBIED, INGREEP EN PLANNING

3.1 WERKGEBIED

3.1.1 GEBIEDSOMSCHRIJVING

Op afbeelding 1 staan de grenzen van het werkgebied weergegeven. Op afbeelding 2 is weergegeven hoe het Strandeiland er na afronding van de werkzaamheden uit zal zien (Gemeente Amsterdam, Stedenbouwkundig plan Strandeiland. Concept september 2019).

Afbeelding 1: Huidig werkgebied

Afbeelding 2: Toekomstige situatie eilanden

Het huidige werkgebied bestaat uit opgebracht zand met overhoogte, stortstenen oevers en een pioniersvegetatie. Op verschillende locaties is de grond bouwrijp gemaakt. Op andere locaties worden al bouwwerkzaamheden uitgevoerd. Centraal gelegen is er een waterplas aanwezig, het oog genaamd. Hier zijn na erosie wat vlakke oevers onderaan het talud ontstaan waar bijvoorbeeld moerasandijvie groeit. De zandvlaktes zijn ingezaaid met gras of met een idylle mengsel, maar niet overal slaat de vegetatie goed aan door de droge omstandigheden en blootstelling aan de elementen. Daardoor zijn er ook veel zandige plekken aanwezig. Op enkele plekken ontstaat riet en wilgenopslag. In bijlage 2 staan de verschillende habitattypen d.d. eind 2024 weergegeven.

3.1.2 NATUURWAARDEN

De tijdelijke natuur krijgt een plek in de periode tussen het landmaken (fase reeds afgerond) en het moment dat de laatste bouwkaai in gebruik wordt genomen voor afronding van de gebiedsontwikkeling Strandeiland. De volgende biotopen zijn in de tijdelijke situatie van het Strandeiland te verwachten:

- Pioniernatuur op zandvlakte, bloemruigte op zandvlakte en bomenopslag op zandvlakte en rietland op zandvlakte;
- Pioniernatuur op oever, bloemruigte op oever en bomenopslag op oever;
- Pioniernatuur op stortsteen, bloemruigte op stortsteen en bomenopslag op stortsteen.
- Foerageergebied en kunstmatige/ natuurlijke verblijfplaatsen voor diverse soorten fauna, met name pioniersoorten behorende tot de soortgroepen weekdieren, geleedpotigen, insecten, vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren;

3.2 INGREEP

Het project is op te delen in twee fases te weten het land maken en het bouwrijp maken, de fase landmaken is reeds afgerond. Onderhavig ecologisch werkprotocol is gericht op de fase bouwrijp maken. In deze fase wordt het projectgebied gefaseerd ingericht ten behoeve van ingebruikname door projectontwikkelaars om invulling te geven aan de bouwkaais. Deze bouwfase omvat de volgende werkzaamheden:

- Gefaseerd bouwrijp maken;
- Realisatie bruggen;
- Aanleg kabels en leidingen;
- Realisatie waterkeringen;
- Realisatie infrastructuur;

- Aanleg openbare verlichting;
- Inrichting en fasering afstemmen op tijdelijke natuur;
- Woonrijp maken;
- Woningbouw.

3.3 PLANNING

De werkzaamheden voor het landmaken van Strandeiland zijn in 2018 gestart. Dat wil zeggen het opspuiten van circa 82 hectare nieuw land in het huidige IJmeer. November 2018 is het eerste stuk land boven water gekomen. In mei 2020 is het landmaken voor fase 1 opgeleverd. In 2021 is het landmaken van fase 2 afgerond. Het land moet echter nog verder inklinken door gebruik van overhoogte en drukterpen. Vanaf 2023 is gestart met het bouwrijp maken, vanaf eind 2023 is gestart met de bouwwerkzaamheden in de Muidenbuurt en vanaf 2025 in de Pampusbuurt. De gehele gebiedsontwikkeling van Strandeiland zal tot ongeveer 2040 duren. In de tussenliggende periode wil de gemeente Amsterdam ruimte bieden aan spontane natuurontwikkeling, zonder dat daardoor vertraging in de realisatie van Strandeiland wordt opgelopen door vestiging van middels de Wet natuurbescherming (Omgevingswet) beschermde soorten planten en dieren.

In bijlage 1 is een globale conceptplanning van de werkzaamheden weergegeven.

4 ECOLOGISCHE MAATREGELEN

4.1 INLEIDING

In tabel 3 staan de te nemen ecologische maatregelen zoals aangegeven in het activiteitenplan (Backerra, M.M.E., 2019) per soort(groep) weergegeven. Hierbij is uitgegaan van redelijkerwijs in de toekomst te verwachten functies voor beschermde soorten.

Bij de uitvoering van alle werkzaamheden zullen te allen tijde zorgplicht maatregelen worden genomen. Alle werkzaamheden zullen tevens worden uitgevoerd conform het besluit met zaaknummer OD. 276372 en de "Gedragscode soortbescherming voor gemeenten" en als aanvulling hierop de 'Amsterdamse gedragscode flora en fauna'.

4.2 TE VERWACHTEN FUNCTIES

De lijst met soorten waarop de ontheffing Tijdelijke Natuur van toepassing dient te zijn (tabel 2) betreft een inschatting op basis van alle soorten die in de periode 2008-2018 zijn waargenomen in de omgeving van het projectgebied en/of de soorten die zich in potentie kunnen vestigen en/of op andere wijze gebruik maken van de tijdelijke natuur in het plangebied Strandeiland. Voor een aantal van de in deze lijst opgenomen soorten zijn op basis van verspreidingsgegevens of het te verwachte toekomstige habitat negatieve effecten dan wel de aanwezigheid van beschermde functies niet te verwachten.

Voor vogels waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn, is de aanwezigheid van nestlocaties niet te verwachten. Er is in het projectgebied schaars bebouwing aanwezig is waardoor er geen potentiële nestlocaties voor de gierzwaluw of huismus te verwachten zijn. In de toekomst kunnen verblijfplaatsen in de gerealiseerde bebouwing worden verwacht. Dit is niet van toepassing op het werk. In groenstructuren en houtige opslag kan de huismus functioneel leefgebied vinden. In het projectgebied zullen in beperkte mate bomen aanwezig zijn. De aanwezigheid van bomen met een formaat waarin nestlocaties van roofvogels of uilen redelijkerwijs te verwachten zijn, worden niet toegestaan. Bomen met een diameter groter dan 10 centimeter worden niet toegestaan op het terrein. Individuen van bovengenoemde soorten kunnen in het projectgebied worden verwacht waarbij het projectgebied mogelijk onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van betreffende soorten. Mogelijkerwijs kunnen groenstructuren in de toekomst in gebruik genomen worden door de huismus als onderdeel van het functioneel leefgebied.

Voor wat betreft flora zijn onder de Omgevingswet beschermde soorten niet te verwachten om het projectgebied te koloniseren.

Voor wat betreft zoogdieren is vestiging niet te verwachten voor de bever, edelhert, noordse woelmuis en de otter. Door het voornamelijk open pioniers karakter is in het projectgebied geen geschikt habitat te verwachten voor verblijfplaatsen van de betreffende soorten. In een later successiestadium kan dit worden opnieuw worden beoordeeld voor de bever en otter. De bever is bekend om dichtbij het projectgebied voor te komen, aan de oostzijde van de Diemervijfhoek. Van de otter zijn reeds voetprenten aangetroffen op Strandeiland en worden met regelmaat prooiresten gevonden. Om bij incidenteel voorkomen toch te kunnen handelen, is voor deze soorten evengoed ontheffing aangevraagd.

Van het edelhert zijn de waarnemingen waarschijnlijk afkomstig uit de Oostvaardersplassen. De waarneming van de gewone zeehond in 2023 en in 2024 de grijze zeehond betreffen enkel zwervende individuen. Aanwezigheid en/of kolonisatie van deze soorten wordt derhalve niet verwacht.

In 2024 zijn de eerste verblijfplaatsen van vleermuizen op strandeiland vastgesteld. Deze twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis zijn vastgesteld in de ingebouwde vleermuiskasten aan het eerste gebouw in de Muiderbuurt. Wanneer er meer bebouwing wordt gerealiseerd ontstaan er steeds meer potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. In de toekomst worden er meer verblijfplaatsen van verschillende functies verwacht in de bebouwing. Door het ontbreken van oudere bomen met boomholtes zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in de eerste periode niet te verwachten in het werkgebied. In een later stadium kunnen echter boomholtes ontstaan in steeds ouder wordende bomen. Daarnaast heeft het

projectgebied wel een belangrijke functie als foerageergebied. Diverse soorten worden in grote aantallen waargenomen boven Strandeiland.

4.3 MAATREGELEN

De soorten die worden beschreven in paragraaf 4.2, met uitzondering van de huismus en vleermuizen, worden niet verwacht in het projectgebied voor te komen of hier vaste rust- en verblijfplaatsen te hebben. De aanwezigheid van beschermde soorten en functies wordt gemonitord door een ecologisch deskundige. Indien onverhoopt toch individuen van betreffende soorten in het projectgebied worden aangetroffen, zullen effecten worden voorkomen door het nemen van zorgplichtmaatregelen en of te handelen middels de werkwijze uit de gedragscode soortbescherming voor gemeenten.

Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch vaste rust- en verblijfplaatsen van betreffende soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een ecologisch deskundige ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade te voorkomen. Bij de overdracht van een kavel naar derden, vervalt de ontheffing tijdelijke natuur op dit kavel. Hier dient rekening mee gehouden te worden bij het inschatten van risico's.

In tabel 3 wordt voor alle soorten en functies die redelijkerwijs in het projectgebied als tijdelijke natuur te verwachten zijn aangegeven welke maatregelen worden getroffen om negatieve effecten te voorkomen bij het bouwrijp maken. Voor de monitoring van de benoemde natuurwaarden wordt een monitoringsplan opgesteld.

Tabel 3: Ecologische maatregelen

Soortgroep	Algemene broedvogels
Te verwachten functies	In het werkgebied zal geschikt broedbiotoop ontstaan of is reeds aanwezig voor algemene broedvogels. Tijdens werkzaamheden in het broedseizoen dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedgevallen in het werkgebied.
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden omvatten in chronologische volgorde: - Wekelijks monitoren van aanwezigheid broedgevallen in het werkgebied; - Op locaties waar werkzaamheden in het broedseizoen gepland staan, dienen betreffende locaties voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt te zijn voor algemene broedvogels. Dit kan door voorkomen dan wel het verwijderen van verruiging en vegetatiestructuren voor aanvang van de werkzaamheden. - Ter voorkoming van grondbroeders dienen betreffende locaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden door plaatsing van linten.
Periode	Broedseizoen (circa maart - september)
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch broedgevallen worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van broedvogels ingeschakeld. De broedlocatie wordt afgezet totdat deze niet meer in gebruik is waarna de werkzaamheden kunnen worden hervat. Op basis van de soort dient door een deskundige op het gebied van broedvogels de verstoringafstand bepaald te worden.
Soort	Huisumus
Te verwachten functies	In het werkgebied kunnen geschikte groenstructuren voorkomen welke onderdeel kunnen uitmaken van het functioneel leefgebied van de huisumus.
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden, omvatten in chronologische volgorde: - Monitoren van aanwezigheid van de huisumus en essentieel functioneel leefgebied in het werkgebied; - Werken in één richting, in de richting van te handhaven geschikt habitat.
Periode	Jaarrond
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch broedgevallen van de huisumus worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van de huisumus ingeschakeld. De broedlocatie wordt afgezet totdat deze niet meer in gebruik is waarna de werkzaamheden kunnen worden hervat.

Soort	Oeverwaluw
Te verwachten functies	In het werkgebied zal geschikt broedbiotoop ontstaan of worden gecreëerd voor de oeverwaluw. Tijdens werkzaamheden in het broedseizoen dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedgevallen in het werkgebied.
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden, omvatten in chronologische volgorde: - Voorkomen dat oeverwaluw zich vestigt in steilwanden in de periode maart - september door zandopslag en ontgravingen in een verhouding flauwer dan 1:2 (45 graden) te houden; - Wekelijks monitoren van aanwezigheid broedgevallen in het werkgebied;
Periode	Broedseizoen (circa maart - september)
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch broedgevallen worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van broedvogels ingeschakeld. De broedlocatie wordt afgezet totdat deze niet meer in gebruik is, waarna de werkzaamheden kunnen worden hervat. Op basis van de situatie en specifieke kenmerken van de soort dient door een deskundige op het gebied van broedvogels de verstoringafstand bepaald te worden.
Soort(groep)	(Kleine) marterachtigen
Te verwachten functies	Door de ontwikkeling van tijdelijke natuur kunnen mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor de bunzing, hermelijn, wezel en in mindere mate voor de boom- en steenmarter ontstaan. Verblijfplaatsen in het werkgebied zijn met name te verwachten op locaties waar verruiging ontstaat en voldoende dekking aanwezig is. Ook locaties met stortsteen bieden geschikt habitat voor met name de wezel.
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden, omvatten in chronologische volgorde: - Monitoren van aanwezigheid van betreffende soorten in het projectgebied; - Werken in één richting, in de richting van te handhaven geschikt habitat; - Voorafgaand aan de kwetsbare (voortplantings)periode het terrein ongeschikt maken door ruigtes te verwijderen en vegetatie daarna kort te houden; - Werken buiten vorstperioden.
Periode	Kwetsbare periode (circa maart - september)
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens de werkzaamheden onverwachts een verblijfplaats wordt aangetroffen, dan zullen de verblijfplaats en eventuele essentiële onderdelen worden afgezet, totdat deze niet meer in gebruik zijn. Op basis van de soort dient door een ecologische deskundige de verstoringafstand bepaald te worden.
Soort(groep)	Waterspitsmuis
Te verwachten functies	Door de ontwikkeling van tijdelijke natuur kunnen mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor de waterspitsmuis ontstaan. Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied in het werkgebied zijn met name te verwachten op locaties waar verruigde oevers ontstaan en voldoende dekking aanwezig is.
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden, omvatten in chronologische volgorde: - Monitoren van aanwezigheid van de waterspitsmuis in het projectgebied; - Vanaf oktober het terrein onaantrekkelijk maken voor de waterspitsmuis waardoor deze zelf voor de winter wegtrekken; - Eerst de droge en centrale delen van de kavels maaien; - Onaantrekkelijk maken door de oevers kort te maaien binnen te bewerken zone; - In één richting werken, richting de te handhaven watergangen en oevers; - Werken buiten vorstperioden.
Periode	Kwetsbare periode (circa maart - september)
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch individuen van de waterspitsmuis worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van de waterspitsmuis ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade aan individuen

	en het leefgebied van de waterspitsmuis te voorkomen.
Soort	Rugstreeppad
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden omvatten in chronologische volgorde: - (Twee) wekelijks monitoren van aanwezigheid (recente verspreiding en pioniersbiotoop maken kolonisatie van het bouwterrein door deze soort mogelijk); - Voorkomen dat geschikt voortplantingswater (plassen, ondiepe poelen) ontstaat in gebieden waar werkzaamheden gepland staan door de vorming van dit soort wateren te voorkomen; - Het verwijderen van geschikt habitat wordt buiten de gevoelige periode uitgevoerd; - Bij aanwezigheid van de rugstreeppad werk ter plaatse stil leggen, rugstreeppadden afvangen en verplaatsen naar compensatiegebied in Diemerpark; - Optioneel uitrasteren van voortplantingswater totdat larven geschikt zijn om te verplaatsen; - Het afvangen dient door te gaan tot er na minimaal 5 aaneengesloten dagen en onder gunstige weersomstandigheden geen exemplaren van de soort meer zijn aangetroffen; - Eisnoeren worden niet verplaatst, maar pas afgevangen nadat de jongen zijn uitgekomen; - Afgevangen individuen en larven van de rugstreeppad dienen direct verplaatst te worden naar de poelen liggend in het Diemerpark of de poelen aan de zuidoever van Strandeiland; - Vanwege het inperken van het risico op het overbrengen van amfibieënziektes, waaronder chytridiomycose en ranavirus, moeten schepnetten, opvangemmers en laarzen voor- en achteraf ontsmet worden;
Periode	Voortplanting april - juli Overwintering oktober - maart
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch rugstreeppadden of eisnoeren worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van de rugstreeppad ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade aan de rugstreeppad te voorkomen.
Soortgroep	Ringslang
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden omvatten in chronologische volgorde: - Monitoren van aanwezigheid ringslang in het werkgebied; - Ontwikkellocaties ongeschikt maken voor de ringslang door verwijderen van verruiging, vegetatiestructuren en voorkomen van aanwezigheid opeenhopingen van vegetatie welke als broeihopen kunnen fungeren; - Indien individuen van de ringslang zich makkelijk kunnen verplaatsen van tijdelijke natuur naar bouw kavels en werkerreinen met daarbij een verhoogd risico op het doden als gevolg van de bouwwerkzaamheden en/of bouwverkeer, dan worden deze door een ecologisch deskundige afgevangen en verplaatst naar geschikt biotoop buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden; - Gevangen ringslangen worden uitgezet in de naast de Diemerzeedijk gelegen pool in het nabijgelegen natuurgebied de Diemer Vijfhoek. Deze worden niet uitgezet in of nabij de poelen in het Diemerpark waar rugstreeppadden worden uitgezet in verband met predatie.
Periode	Actief seizoen maart - oktober.
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch individuen van de ringslang worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van de ringslang ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade aan de ringslang te voorkomen.
Soort	Duizendknopen
	Bij aantreffen dient de aanwezigheid van de Japanse-, Boheemse- of Sachalinse duizendknoop door te worden gegeven en de groeiplaats te worden afgezet. Een exacte locatie, aantal planten en bedekkingsoppervlak zijn wenselijke gegevens om te registreren. Vervolgstappen worden

	genomen in overleg met een deskundige op het gebied van flora.
Soortgroep	Algemene vissoorten
Mitigerende maatregelen	De mitigerende maatregelen welke uitgevoerd dienen te worden omvatten in chronologische volgorde: Bij afgravingen van stortstenen oevers: - Voorafgaand aan de werkzaamheden de vis afvangen middels elektrovisserij; - Vis dient verplaatst te worden naar geschikt habitat in hetzelfde watersysteem en ruim buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden; - Afvissing dient plaats te vinden bij temperaturen boven 0° Celsius en onder 25° Celsius; - Werkzaamheden worden in één richting uitgevoerd (richting open water) zodat eventueel aanwezige vis voor de werkzaamheden kan uitvluchten. Bij maaiwerkzaamheden onder water: - Werkzaamheden worden in één richting uitgevoerd (richting open water) zodat eventueel aanwezige vis voor de werkzaamheden kan uitvluchten.
Periode	Hele jaar, bij voorkeur tussen 15 juli en december.
Onverwachte aanwezigheid	Indien tijdens werkzaamheden onverhoopt toch zwaar beschermde vissoorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt een deskundige op het gebied van vissen ingeschakeld. De werkzaamheden kunnen worden hervat, wanneer de deskundige een bevredigende oplossing heeft gevonden om schade aan de betreffende soort te voorkomen

Onder een ecologisch deskundige verstaat RVO iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis.

Toelichting: Van belang hierbij is dat de ecologisch deskundige voldoende kennis en jarenlange ervaring heeft opgebouwd om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hierbij wordt hij/zij geacht de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten te (her-) kennen, kennis te hebben van de algemeen erkende onderzoeksmethode, toe te zien op een juiste uitwerking van ecologische werkprotocollen en indien nodig specifiek te nemen maatregelen te begeleiden. Het kan ook zijn dat hij wordt ingeschakeld om toe te zien op de werkzaamheden.

BRONNENLIJST

Backerra M.M.E., 2019. Activiteitenplan Tijdelijke natuur Strandeiland IJburg. Gemeente Amsterdam 22 maart 2019

Borst, R.H.J., Sprong, R. & Teunissen, M. (2020). Gedragscode soortenbescherming voor gemeenten. Vereniging Stadswerk Nederland.

Dienst regelingen, 12 juli 2012. Beslissing op uw aanvraag Ruimtelijke ingrepen FF/75C/2011/0410.

Gemeente Amsterdam, versie 31 oktober 2023. Format ecologisch werkprotocol.

Lieshout, S. van 2018. Ecologisch Werkprotocol Strandeiland IJburg. Land maken. Projectcode IBEC1813. Adviesbureau E.C.O. Logisch, Leimuiden.

Lieshout, S. van, Withagen, D., 31-12-2020. Monitoringsrapport Tijdelijke natuur Strandeiland IBTN2010, Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Leimuiden.

Lieshout, S. van, Dolman, D., 28-01-2022. Monitoringsrapport Tijdelijke natuur Strandeiland IBTN2102, Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Leimuiden.

Lieshout, S. van, Dolman, D., 09-02-2023. Monitoringsrapport Tijdelijke natuur Strandeiland IBTN2203, Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Leimuiden.

Lieshout, S. van, Dolman, D., 19-12-2023. Monitoringsrapport Tijdelijke natuur Strandeiland IBTN2401, Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Leimuiden.

Lieshout, S. van, Aalbers, C.J., Osinga, S.W.A., 21-01-2025. Monitoringsrapport Tijdelijke natuur Strandeiland IBTN2302, Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V., Leimuiden.

Hille Ris Lambers, I., 2017, Bureau Waardenburg kenmerk 16-611. Samenvatting natuurtoets en BPRW-toets IJburg tweede fase.

Omgevingsdienst Noord-Holland-Noord, 2019. Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen. Strandeiland te IJburg, Amsterdam. OD.276372

Ruimte en duurzaamheid, team Zuidoost / IJburg / Oost, 17 december 2015. Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de volgende activiteit in IJburg tweede fase: Het realiseren van een tijdelijk surfstrand aan de noordzijde van de Pampuslaan, Centrumeiland.

Slaterus, R., 2017. SOVON-rapport 2017/64: Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2016 / 17.

Internet:

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
<https://maps.amsterdam.nl/florafauna/>

Bijlage 1: Habitatkartering 2024

